

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 7C/181/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313205930
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Kostolanská
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2017:4313205930.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice, pred sudkyňou JUDr. Lenkou Kostolanskou, v spore žalobcu: CD Consulting, s. r. o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, proti žalovanému: B. N., D.. XX. XX. XXXX, N. G., o zaplatenie zmenkovej sumy 180 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a** .

Súd konanie v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne **z a s t a v u j e** .

Žalovanému nárok na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu súdu dňa 28. 03. 2013 sa žalobca domáhal uplatnenia pohľadávky podľa článku 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Žalobu odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 12. 06. 2009 na zmenkovú sumu 180 eura, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25% denne od 09. 10. 2009. Zdôraznil, že indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“.

2. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil sumu 0 eur, a preto žiadal, aby súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania a zaviazal žalovaného na zaplatenie zmenkovej sumy 180 eur so zmenkovým úrokom 0,25% denne, so 6% ročným úrokom zo zmenkovej sumy, zmenkovú odmenu a náhradu trov konania.

3. Krajský súd v Nitre uznesením zo dňa 18. 07. 2013 č.k. 5Ncb/51/2013-22 rozhodol, že na konanie je miestne príslušný Okresný súd Levice.

4. Podaním zo dňa 22. 07. 2014 súd zaslal žalovanému Tlačivo C spolu s výzvou na vyjadrenie. Žalovaný Tlačivo C, ako aj výzvu na vyjadrenie prevzal, avšak súdu svoje vyjadrenie nezaslal, v dôsledku čoho súd vo veci samej rozhodol rozsudkom zo dňa 24. 02. 2015 č.k. 7C/181/2013-49 tak, že žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca.

5. Okrem toho podaním zo dňa 21. 12. 2015 zobral žalobca žalobu v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,19% denne späť.

6. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd uznesením zo dňa 23. 03. 2016 č.k. 9Co/685/2015-90 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7. Riadiac sa právnym názorom odvolacieho súdu, súd pred prejednaním veci na nariadenom pojednávaní zabezpečil exekučný spis Okresného súdu Levice sp. zn. 16Er/537/2010, ako aj od spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s.r.o. Zmluvu o úvere č. 4540685 vrátane Všeobecných obchodných podmienok.

8. Podľa § 145 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

9. Vzhľadom k vyššie uvedenému dispozičnému úkonu žalobcu, súd rozhodol o čiastočnom zastavení konania z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom, a preto súd pripustil čiastočné späťvzatie žaloby a to v rozsahu zmenkového úroku vo výške 0,19% denne v časti uplatneného zmenkového úroku vo výške 0,25% denne.

10. Z uvedeného vyplýva, že predmetom konania zostalo zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 180 eur, zmenkový úrok vo výške 0,06 % denne, 6% ročný úrok zo zmenkovej sumy, zmenková odmena a náhrada trov konania.

11. Vychádzajúc zo žaloby súd mal za to, že na prebiehajúce konania sa aplikuje Nariadenie, ktoré je právnym predpisom EÚ s priamym účinkom. Cieľom Nariadenia je zjednodušenie, urýchlenie cezhraničných konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu, zníženie nákladov a zaručenie rovnakých podmienok pre veriteľov a dlžníkov (ods. 7 a 8 preambuly nariadenia). Pri postupe podľa nariadenia je súd povinný rešpektovať právo na spravodlivý proces a zásadu kontradiktórneho konania, a to najmä pri rozhodovaní o potrebe ústneho pojednávania a o spôsobe a rozsahu dokazovania, ktoré je nevyhnutné pre vydanie rozhodnutia (ods. 9 preambuly a článok 9). Uplatňuje sa v občianskych a obchodných veciach v cezhraničných prípadoch, bez ohľadu na povahu súdu, ak celková hodnota nároku bez navýšenia o úroky, náklady a výdavky nepresahuje čiastku 2000 eur v čase doručenia žalobného formulára na súd (článok 2 ods. 1). Nariadenie nevylučuje z vecnej pôsobnosti spotrebiteľské spory, v ktorých spotrebiteľ môže byť účastníkom na strane žalobcu alebo žalovaného. Z článku 4 odseku 4 nariadenia vyplýva, že ak sa súd domnieva, že informácie, ktoré poskytol žalobca, nie sú dostatočne jasné alebo primerané, alebo ak formulár žaloby nie je správne vyplnený, a pokiaľ sa pohľadávka nezdá byť zjavne neopodstatnená alebo návrh neprípustný, dá žalobcovi možnosť formulár návrhu doplniť alebo opraviť alebo predložiť určené doplňujúce informácie alebo doklady, alebo vziať žalobu späť, a to v lehote, ktorú určí. Ak dospeje súd k záveru, že nárok je zjavne neopodstatnený alebo návrh je neprípustný alebo ak navrhovateľ formulár návrhu v určenej lehote nedoplnil alebo neopravil, súd žalobu zamietne (neopodstatnenosť nároku alebo neprípustnosť návrhu sa posudzujú podľa vnútroštátneho práva - odsek 13 preambuly nariadenia). Z článku 19 nariadenia vyplýva, že pokiaľ nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

12. Vo vzťahu k aplikácii Nariadenia tak možno konštatovať, že toto nekladie žiadne prekážky v možnosti preskúmať doložené listiny súdom a je možné aplikovať všetky procesnoprávne princípy použiteľné v slovenskom právnom poriadku. Predovšetkým aplikáciu znalosti určitých okolností súdu z jeho činnosti (notoriety) a zohľadnenie ochrany slabšieho v konaní, či ochrany dobrých mravov. Z Nariadenia nevyplýva povinnosť súdu automaticky žalobe vyhovieť. Aj v prípade absencie aktivity žalovaného v konaní, pokiaľ súd vzhľadom na žalobu také skutočnosti, ktoré ho povedú k záveru o neprípustnosti žaloby, žalobu zamietne, čo vyplýva priamo z čl. 4 bod 4. Z procesného hľadiska teda k žalobe môže súd pristupovať s rovnakou mierou ingerencie, ako k akejkoľvek inej žalobe uplatnenej v konaní pred súdom, riadiac sa len osobitnými pravidlami týkajúcimi sa určitej časovej náročnosti v zmysle uložených lehôt podľa Nariadenia. Súdom môže konať aj formou nariadeného pojednávania, nemusí to byť vždy len na základe návrhu účastníka, ale aj keď to sám považuje za potrebné. Nariadenie je procesný prostriedok, ktorý konanie urýchľuje, ale nebráni postupovať s rešpektovaním vyššej súdnej ochrany spotrebiteľa vykonaním potrebného dokazovania. Úvaha týkajúca sa prieskumu uplatneného nároku s oporou v doloženej zmenke nemôže byť ovplyvnená povahou použitého procesného nástroja. Skúmanie prípadnej absolútnej neplatnosti úkonu, ku ktorej pristupuje súd ex offo, nie je Nariadením nijako vylúčená.

13. Vychádzajúc z čl. 5 ods. 1 nariadenia, ktoré nariadenie pojednávania nevylučuje, súd nariadil vo veci pojednávanie. Považoval za potrebné pre vykonanie dokazovania oboznámiť sa s exekučným spisom Okresného súdu Levice pod sp. zn. 16Er/537/2010, z neho najmä zmluvou o úvere č. 4540685, za účelom zistenia, či predmet konania nesúvisí so spotrebiteľskými vzťahmi, nakoľko v zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdneho dvora je súd v každom štádiu konania a v každom druhu konania povinný z úradnej povinnosti skúmať, či sa nejedná v danej veci o spotrebiteľský právny vzťah a teda či sa na konkrétny právny vzťah použijú právne normy spotrebiteľského práva za účelom zabezpečenia ochrany spotrebiteľa.

14. Žalobca sa na pojednávanie nedostavil, svoju neúčast' ospravedlnil a navrhol, aby vec bola prejednaná v jeho neprítomnosti, ako aj oznámil súdu, že dňa 18. 05. 2017 bola vypovedaná plná moc právnemu zástupcovi. Rovnako tak sa nedostavil žalovaný, preto súd podľa § 180 CSP prejednal vec v neprítomnosti žalobcu a žalovaného.

15. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, predloženými žalobcom, ako aj zaobstaranými súdom, nakoľko v danom prípade ustálil, že ide o spotrebiteľský spor a o tejto skutočnosti informoval aj žalobcu v predvolaní na pojednávanie. Pri vykonávaní dôkazov sa súd riadil ustanovením § 295 CSP a vykonal aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, nakoľko ich považoval za nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Takýmto dôkazom bolo oboznámenie sa so zmluvou o úvere, všeobecnými obchodnými podmienkami a exekučným spisom, v dôsledku čoho zistil tento skutkový a právny stav:

16. Dňa 12. 06. 2009 uzatvorila spoločnosť POHOTOVOSŤ so žalovaným na predtlačenom formulári zmluvu o úvere č. 4540685, podľa ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 100 eur. Žalovaný sa zaviazal zaplatiť požičanú sumu zvýšenú o poplatok vo výške 68 eur, spolu 168 eur v 6 mesačných splátkach po 28 eur počnúc dňom 04. 07. 2009. V zmluve o úvere nie sú uvedené úroky z úveru, ani RPMN, priemerná RPMN. Žalovaný podpisom v osobitnom rámečku formulára zmluvy o úvere potvrdil prevzatie peňažnej hotovosti uvedenej v zmluve o úvere v ten istý deň.

17. V bode 17 všeobecných podmienok poskytnutia úveru je obsiahnutá dohoda o vyplnení zmenky v znení: Na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Ručiteľ je z takto vystavenej zmenky zaviazaný ako zmenkový ručiteľ. Zmluvné strany a ručiteľ sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas štyri po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok, alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy vyplní na zmenke remitent tak, že ním bude deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stal splatný celý dlh.

18. Zo zmenky vystavenej žalovaným dňa 12. 06. 2009 na rad POHOTOVOSŤ, s.r.o., vyplýva, že do zmenky bola vpísaná suma 180 eur a zmenkový úrok 0,25% denne od 09. 10. 2009. Zmenka bola splatná pri predložení (vistazmenka) s doložkami „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. V ľavom dolnom rohu zmenky sa v rámečku nachádza číslo zmluvy 4540685. Zároveň zo zmenky vyplýva, že bola prevedená rubopisom na žalobcu.

19. Z exekučného spisu Okresného súdu Levice pod sp. zn. 16Er/537/2010 súd zistil, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia bola zamietnutá. Proti tomuto uzneseniu podal oprávnený sice odvolanie, avšak odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Okrem toho oprávnený zobral svoje odvolanie aj späť, avšak po rozhodnutí odvolacieho súdu.

20. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení

spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

21. Podľa § 53 ods. 4 písm. k), l) Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku; obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana.

22. Podľa § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o úvere (ďalej len Zákon o spotrebiteľských úveroch) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

23. Podľa § 3 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

24. Podľa § 3 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

25. Podľa § 4 ods. 6 Zákona o spotrebiteľských úveroch v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

26. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

27. Podľa čl. I § 10 zákona č. 191/1950 Zb. ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná, vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietať majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nebanlivosťou.

28. Podľa čl. I § 11 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

29. Podľa čl. I § 14 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. indosamentom sa prevádzajú všetky práva zo zmenky.

30. Podľa čl. I § 17 zákona č. 191/1950 Zb. kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

31. Podľa čl. I § 17 ods. 1 zákona č. 191/1950 Zb. v znení od 23. 12. 2015, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Ak je žalovaný zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom vždy.

32. Podľa čl. I § 17 ods. 2 zákona č. 191/1950 Zb. v znení od 23. 12. 2015, v konaní, v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihliadne na skutočnosť¹⁾ odôvodňujúce námietky podľa odseku 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

33. Vzhľadom na bod 17 všeobecných podmienok poskytnutia úveru (dohoda o vyplnení zmenky), ako aj vzhľadom na zhodu čísla uvedeného na zmenke s číslom zmluvy o úvere, zhodu údajov o vystaviteľovi a pôvodnom remitentovi zmenky s údajmi o veriteľovi a dlžníkovi v zmluve o úvere a na zhodu dátumu vystavenia zmenky s dátumom podpisu zmluvy o úvere súd dospel k záveru, že zmenka predložená žalobcom bola vystavená žalovaným ako zabezpečovacia zmenka k zmluve o úvere č. 4540685, pričom bola vystavená v súlade s bodom 17 všeobecných podmienok poskytnutia úveru ako blankozmenka. Zmenková suma bola do zmenky doplnená dodatočne, o čom svedčí vypísanie technickými prostriedkami. Vo všeobecnosti môže mať zmenka vystavená dlžníkom pri podpise úverovej zmluvy resp. pri prevzatí úveru buď uhradzovaciu alebo zabezpečovaciu funkciu. V danom prípade, keďže ide o spotrebiteľský úver, je však uhradzovacia funkcia vylúčená vzhľadom na výslovný zákaz splnenia dlhu zmenkou alebo šekom ustanovený v § 4 ods. 6 Zákona o spotrebiteľských úveroch, na rozdiel od zabezpečovacej funkcie zmenky, ktorá bola v súvislosti so spotrebiteľskými úvermi zakázaná až s účinnosťou od 01. 01. 2011.

34. S poukazom na uvedené súd zmenku predloženú žalobcom, ktorá bola nesporne vystavená v súvislosti s poskytnutím spotrebiteľského úveru žalovanému, považoval len za zabezpečovaciu zmenku, nie za samostatnú a nezávislú zmenku prijatú na uhradenie dlhu žalovaného.

35. Predmetom tohto konania je teda nárok žalobcu vyplývajúci z vlastnej vistazmenky vystavenej žalovaným pôvodne vo forme blankozmenky na zabezpečenie nárokov spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s.r.o., zo zmluvy o úvere, a preto súd v prvom rade skúmal platnosť zmluvy.

36. Ustálil, že zmluva o úvere č. 4540685 je spotrebiteľskou zmluvou. K uvedenému záveru dospel s poukazom na § 52 Občianskeho zákonníka, ako aj skutočnosť, že ide o predtlačенú formulárovú (typovú) zmluvu, pri ktorej spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť jej obsah. Okrem toho bol toho názoru, že v danom prípade sa jedná aj o spotrebiteľský úver upravený Zákonom o spotrebiteľských úveroch, a to i vzhľadom na účel povolania uvedený v zmluve. Rovnako tak súd vylúčil aplikáciu § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, keďže zo zmluvy jednoznačne vyplýva, že finančné prostriedky boli veriteľom dlžníkovi fakticky odovzdané a prevzaté pri podpise zmluvy, teda sa jedná o zmluvu o pôžičke. Navyiac, aplikácii ustanovení Občianskeho zákonníka nebráni ani skutočnosť, ak by zmluva bola uzatvorená ako absolútny obchod, pretože aj napriek tomu je potrebné aplikovať ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj je nezanedbateľnou skutočnosťou, že v danom prípade ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, v ktorej však absentuje údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN) a o priemernej RPMN. Ich neuviedenie má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatku.

37. Po preskúmaní celej zmluvy o úvere vrátane všeobecných podmienok poskytnutia úveru dospel súd k záveru, že zmluva je koncipovaná tak, že je v nej hrubým spôsobom narušená rovnováha medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, a to najmä v ustanoveniach o zabezpečovacích prostriedkoch (spísanie notárskej zápisnice prostredníctvom splnomocnenca, uzatvorenie záložnej zmluvy prostredníctvom splnomocnenca, niekoľkonásobné zmluvné pokuty, blankozmenka) a zároveň je celá zmluva a všeobecné podmienky koncipované výlučne na prospech veriteľa, obsahujú prakticky len povinnosti dlžníka a práva a výhody veriteľa. Vzhľadom na nerovnosť podmienok účastníkov zmluvy vyjadrenú v takmer všetkých ustanoveniach zmluvy sa celá zmluva (jej obsah i účel) prieči dobrým mravom. Skutočnosť, že sa zmluva prieči dobrým mravom, spôsobuje jej absolútnu neplatnosť podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Z toho dôvodu nemohlo spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s.r.o., ako veriteľovi z uzatvorenej zmluvy o úvere vzniknúť ani právo na vyplnenie blankozmenky podľa bodu 17 všeobecných podmienok poskytnutia úveru, z čoho vyplýva, že ak aj zmenka bola vyplnená, nevzniklo remitentovi právo na jej vyplnenie a tiež nie je možné na základe takto vyplnenej zmenky úspešne sa domáhať akýchkoľvek práv. Okrem toho aj v prípade, ak by zmluva o úvere bola platná, právo na vyplnenie blankozmenky nemohlo vzniknúť, nakoľko dohoda o vyplnení zmenky ako súčasť všeobecných podmienok poskytnutia úveru nebola so žalovanou individuálne dohodnutá, a preto predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatná. Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že v čase uzatvorenia zmluvy o

úvere použitie zmenky pri spotrebiteľských úveroch nebolo vylúčené. V danom prípade bolo potrebné vychádzať z § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, podľa ktorého zmluvná podmienka je neprijateľná, ak za nesplnenie záväzku pripúšťa možnosť veriteľa domáhať sa od spotrebiteľa zaplata nia neprimerane vysokej sumy (úrok 0,25 % denne) ako sankcie spojené s nesplnením záväzku. Rovnako tak rigidná aplikácia § 17 zákona č. 191/1950 Zb. v znení účinnom do 23. 12. 2015 by spôsobila spotrebiteľovi neprimerané ťažkosti pri následnom možnom domáhaní sa ochrany svojich práv, a preto sa jedná o neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. l) Občianskeho zákonníka. Prijatím zmenky ako zabezpečovacieho prostriedku preniesol dodávateľ povinnosť niesť dôkazné bremeno na spotrebiteľa. S poukazom na uvedené je potrebné ustáliť, že celá dohoda o vyplňacom práve blankozmeniek je neplatná, a preto nemohlo vzniknúť pôvodnému remitentovi právo na vyplnenie blankozmenky, a teda blankozmenka sa vôbec nestala zmenkou a pôvodný remitent nemal práva a povinnosti zo zmenky, preto ich ani nemohol indosamentom previesť na žalobcu.

38. V kontexte s vyššie uvedeným je výkon práva žalobcu v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 Občianskeho zákonníka, ako aj so Zákonom o spotrebiteľských úveroch v znení platnom do 31. 12. 2010, pretože indosácia zmeniek zabezpečujúcich záväzkov dlžníka zo spotrebiteľskej zmluvy v posudzovaných okolnostiach predmetných prípadov bola v rozpore s ustanovením § 4 ods. 6, 7 Zákona o spotrebiteľských úveroch v znení platnom od 01. 01. 2008 do 31. 12. 2010.

39. Neopomenuteľnou je i skutočnosť, že predloženú zmenku veriteľ nemohol podľa § 4 ods. 6 Zákona o spotrebiteľských úveroch prijať ani ako zabezpečovací inštitút, pretože zmenka bola vyplnená podstatne vyššou zmenkovou sumou než pripúšťa uvedené ustanovenie zákona. Veriteľ smel podľa zákona prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak šlo o zabezpečovaciú zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia bola maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmel prijať a bol povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platilo aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky. V tomto prípade právny predchodca žalobcu zákonný limit zmenkovej sumy nerešpektoval a zmenku, napriek výslovnému zákazu, prijal a následne ju previedol na žalobcu, teda bola vystavená v rozpore s vnútroštátnym právnym poriadkom. Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že v priebehu konania došlo k čiastočnému späťvzatiu žaloby a to práve v časti zmenkového úroku 0,19% denne, ktorý bol v rozpore s dobrými mravmi.

40. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd dospel k záveru nielen o neplatnosti zmluvy o úvere, ale aj o neplatnosti dohody o vyplňacom práve a taktiež o nemožnosti predloženia zmenky ako zabezpečovacieho inštitútu, preto ani žalobca, ktorý zmenku nadobudol rubopisom, nemohol sa na základe nej domáhať vyplatenia dlžnej sumy s príslušenstvom, a preto súd žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol.

41. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že v konaní úspešnému žalovanému náhradu trov konania nepriznal, pretože v konaní mu trovy nevznikli, ako ani ich nežiadal. Čo sa týkalo späťvzatiu, súd mal za to, že v zastavujúcej časti zavini l zastavenie konania žalobca, avšak ani v tejto časti žalovanému trovy konania nevznikli a tiež zastavenie sa týkalo príslušenstva, z ktorého samostatne trovy konania nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Levice.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.